

Lantmäteriet
801 82 Gävle

Lantmäteriets uppdragsverksamhet i anslutning till lantmäteriförrättningar

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Den 16 april 2012 initierade Konkurrensverket ett ärende mot Lantmäteriet rörande Lantmäteriets uppdragsverksamhet i anslutning till lantmäteriförrättningar.

Ärendet initierades efter ett tips om att Lantmäteriets uppdragsverksamhet i anslutning till lantmäteriförrättningar utgör ett konkurrensproblem. Enligt uppgiftslämnaren är det svårt för företag att konkurrera om vissa uppdrag när Lantmäteriet utför uppdragsverksamhet i direkt anslutning till sin myndighetsutövning. Uppgiftslämnaren gjorde även gällande att Lantmäteriet, i strid med Lantmäteriets myndighetsinstruktioner, utför mätning-, beräkning- och kartläggningsverksamhet (MBK-verksamhet) på orter i Sverige där andra aktörer skulle kunna bedriva sådan verksamhet.

Konkurrensverket ser allvarligt på konkurrensproblem som kan uppstå till följd av att en myndighet agerar på en konkurrensutsatt marknad i direkt anslutning till en myndighetsutövande roll. En sådan sammanblandning kan innebära att myndigheten får konkurrensfördelar som riskerar att snedvrider konkurrensen. Enligt konkurrenslagens förarbeten (proposition 2008/09:231, *Konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet på marknaden m.m.*) kan en sammanblandning av myndighetsutövning och affärsverksamhet anses hämma förutsättningarna för en effektiv konkurrens.

Konkurrensverket har med stöd av konkurrenslagen (2008:579) utrett de påstådda konkurrensproblemen genom frågor till Lantmäteriet och till ett flertal potentiella konkurrenter till Lantmäteriets uppdragsverksamhet.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Lantmäteriets uppdragsverksamhet

Lantmäteriet ska enligt förordning (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet handlägga förrättningar. Enligt förordningen får Lantmäteriet bedriva viss uppdragsverksamhet. Så kallad MBK-verksamhet får enbart bedrivas i delar av Sverige där andra lösningar saknas av marknadsskäl.

Lantmäteriets uppdragsverksamhet har begränsats successivt med åren och merparten av uppdragsverksamheten sker inom ramen för myndighetssamverkan. Lantmäteriet har framfört att den uppdragsverksamhet som utförs i direkt anslutning till lantmåteriförrättningar är av begränsad omfattning. Lantmäteriets omsättning från sådan uppdragsverksamhet som konkurrerar med uppgiftslämnaren uppgick till ca 15 Mkr år 2010 och till ca 11 Mkr år 2011.

Lantmäteriet tillbakavisar helt påståendet om att myndigheten bedriver MBK-verksamhet på orter i landet där andra aktörer skulle kunna bedriva sådan verksamhet. Lantmäteriet har uppgett att myndigheten skulle upphöra med MBK-verksamhet inom ett visst område om det visar sig att det finns andra aktörer som står till förfogande för MBK-verksamhet inom det området. En omprövning av de orter som bedöms sakna kommersiella utförare skulle exempelvis kunna initieras av ett företag som meddelar Lantmäteriet att det avser att etablera sig inom ett visst område. Lantmäteriet har hittills inte mottagit någon sådan uppgift från något företag.

Innan Konkurrensverkets ärende initierades saknade Lantmäteriet kännedom om att myndighetens uppdragsverksamhet i anslutning till lantmåteriförrättningar upplevs som ett konkurrensproblem.

Skäl för beslutet

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas närmare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket in hur allvarligt problemet eller företeelsen är, hur viktigt det är att få ett vägledande avgörande samt om någon annan myndighet eller aktör är bättre lämpad att agera i frågan. I bedömningen vägs även in Konkurrensverkets förutsättningar att utreda och bevisa en överträdelse.

Konkurrensverkets utredning visar att det finns många aktörer som utför verksamhet som skulle kunna konkurrera med Lantmäteriets uppdragsverksamhet. Utredningen visar att flera av dessa aktörers omsättning väsentligt överstiger Lantmäteriets totala omsättning från verkets uppdragsverksamhet i anslutning till lantmåteriförrättningar. Det bör framhållas att marknaden för uppdragsverksamhet i anslutning till lantmåteriförrättningar är lokal. Omsättningen från Lantmäteriets totala uppdragsverksamhet hänför sig till drygt 70 geografiskt åtskilda lokala kontor varför även eventuella konkurrensproblem torde vara ringa på den lokala

marknaden. Vidare har flera aktörer uppgett att de inte betraktar Lantmäteriet som någon större konkurrent vad avser uppdragsverksamhet i anlutning till lantmåteriförrättningar.

Mot bakgrund av de uppgifter som framkommit finner Konkurrensverket inte skäl för att i sak pröva de förhållanden som har gjorts gällande till Konkurrensverket. Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär inte ett ställningstagande till om verksamheten eller förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Detta beslut kan inte överklagas.

Hur ni kan gå vidare

De företag som berörs av detta beslut kan vända sig till domstol för att få saken prövad.

En talan rörande konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) eller rörande missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen väcks vid Marknadsdomstolen.

En talan om förbud för konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet enligt 3 kap. 27 § konkurrenslagen väcks vid Stockholms tingsrätt.

Detta beslut har fattats av biträdande avdelningschefen Magnus Lindbäck. Föredragande har varit Rinel Patel.

Magnus Lindbäck

Rinel Patel

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats.